

Ambijentna izložbena cjelina sastavljena je iz naizgled nepovezanih radova, svaki pak pojedinačno ukazuje na neku od brojnih tematskih okupacija Ćurkovića. Brojnost njegovih radova, za neku drugu priliku ostavljeni u ateljeu, govori u prilog činjenici kako je ovdje prezentirana izložba samo jedna od mogućih prezentacija. Dodavanjem, mijenjanjem, odnosno daljnjim slaganjem cjeline mijenja se i razina asocijativnih i unutarnjih zakona međusobno kontrapostiranih radova, pa već odsustvo jednog rada označava i značajnu promjenu u percipiranju izloženog.

U radu „Paklara“ Ćurković parafrazira poznati rad umjetnika Damiena Hirsta „The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living“; pri čemu Hirstov objekt morskog psa, postavljenog u staklenoj kubičnoj vitrini u formaldehidu, ogoljuje do elementarne razine produkcije, tematizirajući pritom fenomenologiju Hirstovog stvaralaštva. Ironizirajući samog sebe, svoj će rad nazvati prema životinji paklari koja parazitski živi na drugim ribama - morskom psu, ovdje Hirstovom. Ćurković rad modificira i namjerno dekonstruira do razine potpunog dokidanja aureole skupocjenosti, značajne u Hirstovom radu. Ako je ideja izlaganja mrtve životinje kao umjetničkog djela kontraverzna već sama po sebi, kako su o radu pisali i veličali ga britanski kritičari, a visok tehnički standard produkcije bitna razina rada, što bi se desilo ako bi Hirstovom objektu oduzeli taj „high production“ kontekst? Kako bi taj rad u konačnici izgledao da je kojim slučajem produciran u Hrvatskoj, u uvjetima u kojima djeluju domaći umjetnici?

„Paklara“ istovremeno funkcionira i kao adaptacija, transformacija, odnosno prevođenje jednog umjetničkog djela u novi značenjski okvir, ali na sadržajnoj razini i kao svojevrsni konstrukt kritike vrijednosnog sustava postojećeg umjetničkog sistema, sklonog mega senzacijama bez namjere poniranja u dublje razine stvarnosti. Sličnom strategijom prisvajanja, te elaboracije idejne razine djela drugog umjetnika koristi se i u crtežima naslovljenim „Continuité“. Riječ je meandrima Julija Knifera koje Ćurković doslovno preuzima, ponavljajući isti postupak Kniferove minuciozne izvedbe, s doprinosom kreiranja novih, vlastitih stiliziranih formi meandara. Apropriacija kao umjetnički postupak ovdje se ne odnosi na posudbu, u smislu postmodernističke montaže, kolažiranja, dekonstrukcije i razrade posuđenog djela, već sasvim suprotno, ovdje je riječ o doslovnom kopiranju rukopisa. Riječ je o principu koji je desakralizirao i legitimnim postavio pop-art; sjetimo se Warholove copy/paste korištene Leonardove Mona Lise, zatim otisaka slavne „Konzerve Campbell juhe, kompozicije Mondriana apliciranih na modnoj kolekciji Yves Saint Laurenta....

Ćurković Kniferov rad ipak ne preuzima u potpunosti, promjene koje se dešavaju konceptualne su i intimne naravi. Ćurković se jednostavno s pozicije umjetnika pita kako je to biti Knifer. Naime, Knifer je još 1961. godine javno obznanio kako će slikati samo jedan te isti motiv, motiv meandra, redefinirajući tim svojim pristupom ujedno pojam slikarstva. Ćurkovićev umjetnički nerv sasvim je oprečan Kniferovoj posvećenosti jednom znaku. Ta se suprotnost održava i već letimičnim pogledom na ovdje izložena djela; Ćurković se istovremeno izražava u različitim medijskim disciplinama - mediju slikarstva, kiparstva, video umjetnosti, filma, glazbe te kazališne scenografije, koristeći se pritom različitim postupcima, strategijama te pristupima u kreiranju autentičnog umjetničkog iskaza. Naravno, riječ i o odavanju priznanja, naklonu umjetnika umjetniku.

Izložba obuhvaća i recentnu instalaciju „Stalagmit“ (2016.) postavljenu u središtu izlagačkog prostora. Procesualan rad izveden in-situ, u kojem voda kap po kap pada sa stropa i taloži se na podu galerije, sugerira temporalnost i autentičnost formi kreacija prirode. Umjetnik ovdje model ne prisvaja od drugog umjetnika, već iz prirode. Sličan postupak koristi i u ranijim djelima; iz skica sa svojih putovanja stvara djela vizualne umjetnosti - instalacije i

objekte - u kojima razne organske i anorganske materijale, odbačene predmete, memorabilije, slaže u nove više-značajne ambijentalne skulpturalne cjeline. Neovisno o mediju, ti su radovi usmjereni na potragu za procesima koji atmosferom i nabojem prizivaju aspekte vrhovne kreacije. Intuitivnim vodstvom komponira djela posredstvom osobnih unutarnjih refleksija, asocijacija; kao umjetnik - putnik koji se sjeća svojih putovanja po nepoznatim predjelima pa ih pokušava zabilježiti, ponešto po sjećanju, a ponekad kreacija sama od sebe nađe svoj put.

Temeljni izumi avangarde - postupci kolažiranja, montaže, dekonstrukcije te uvođenje ready-madea neoavangarde, osnovni su alati kojima se Ćurković koristi u kreiranju svojih djela. Postavljanjem elemenata u međusobne suodnose stvara se nova značenjska cjelina, koja je gotovo uvijek u službi atmosfere, ambijentalnosti, akcenta. Takav je, u ostalom, pristup i u realizaciji cjelokupnog postava izložbe. Atmosfera svakog pojedinog eksponata odražava se i artikulira u zajedničku ambijentalnu kvalitetu; pri čemu svaki eksponat ima svoje određeno mjesto u prizivanju totaliteta.

Tako zvuk mučnog stenjanja dvojice snagatora što svom silinom svojih mišića - za titulu prvaka - forsiraju jedan drugom oboriti ruku, video rad „Equilibrium“ (2014.), zvuk je udaha i izdaha koji naglašavaju krajnje napinjanje tjelesne snage. Taj zvuk ujedno je postavljen u odnos sa svim ostalim eksponatima, dodatno ih atmosferom obilježava te time označava semantički sadržaj cjelokupne prezentacije. Jednako, kao što to na emotivnoj razini funkcionira plakat „Life od Pi“ (2015.).

Dokumentarna fotografija ljudske tragedije realno je svjedočanstvo moralnog kraha cjelokupne civilizacije. Fotografija svjetske boli ovdje postavljena u kontekst filmskog plakata, Oskarom nagrađenog istoimenog dugometražnog filma, direktna je osuda tuposti „društva spektakla“. Rad „Life od Pi“ za ovu je priliku odabran iz serije 10-ak plakata u kojima autor preuzima stvarnu novinsku fotografiju koja dokumentira povijesne momente ljudskog stradanja te ih jezikom reklame pretvara u preslike licemjerja društvene stvarnosti.

Izložbu otvara Ćurkovićev „Autoportret“ (2007./2008.), izveden tehnikom ulja na platnu te kaširan na drvenoj podlozi koji na simboličnoj razini intertekstualno sugerira poveznicu svih radova. Riječ je dakako o individualnom autorskom izboru i pristupu u kreaciji vlastitih radova. „Netko drugi / nisam ja“, „ja sam /nisam ja“, metaforičnim riječima Ćurkovića.

Nadežda Elezović

Tomislav Ćurković, rođen 1974. u Rijeci. Diplomirao 2000. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Bavi se vizualnom umjetnošću, suvremenom glazbom, scenografijom i filmom.

Izdavač: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Rijeka, Korzo 28/II, Tel: 051/332-494, 338-809

Za izdavača: Damir Šegota

Organizator: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka

Oblikovanje kataloga: Branko Lenić

Tisak kataloga: Zambelli

Br. kataloga: 2 /16

Naklada: 100 komada

Izložba je realizirana sredstvima:

Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke

Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Županije primorsko-goranske